

¿Que ronceji no 'ls estranyi?
Pe 'ls banys sent gran afició,
pero espera un nadadó
que mar endins l'acompanyi.

Còpia fot. de A. Esplugas.

DE DIJOURS A DIJOURS

LAS PRIMERAS RESPONSABILITATS

Cada día 'm convenso mes de que aixó del poder de la premsa es un romansó cóm una casa. Y cada día que passa, 'm vaig fent, un cárrech mes clar y determinat de que aquesta colla de baladrers ab ploma, que 'n diuhen periodistas, no son altra cosa qu' uns esgarria crias de set solas; una tayfa de menjapans completament inútils y mes que inútils perjudicials com ho son la llagosta, la filoxera y 'l mildiu ple-gats.

Aixó no vol dir que no hi hagi aisladament periodistas decents y dignes. Hi son sens dupte, pero ni una flor fa istiu, ni dugas primavera. Aquí 'm refereixo á la premsa en general, á la premsa corporació, gremi ó lo que 's vulgui; á la premsa cóm á colectivitat social, que deuría portar la llum á todas las inteligencias.

La professió del periodisme, ó te de ser un sacerdocí ó no té rahó de ser. Y aquet sacerdocí te de ser lo de la veritat. Tot lo que sigan mitjas tintas, tot lo que siga disfressar la veritat ab aquestos ó altres fins; tot lo que siga donar gat per llebre al públich, no es sacerdocí; pot ser si 's vol un negoci com una casa y cóm á tal negoci subjecte á quiebras paros y complicacions, pero periodisme... naranjas.

¿Quants periodistas y quants periódichs hi ha á Espanya que penetrats de son sacerdocí diuhen la veritat per nua y trista que siga?... Contadíssims; potser cap... Donchs tots los demés, todas las restants publicacions qu' amagan l' ou als llegidors, son *farda* del periodisme; són un perjudici pera 'l públich; son completament nocivas pera 'l be general.

Crech que fou Girardin, qui digué en una rapte d' amarga franquesa, que la premsa, aixís com es completament inútil pera fer 'l be, es ben poderosa pera 'l mal...

Yo crech qu' en aixó hi ha massa pessimisme, pero no obstant arribo al mateix fi que 'n Girardin porque dich que difícilment 's troba un periodista que miri pe 'l bé social. Atrevida semblará l' afirmació, pero m' explicaré. Un periodista que vagi al bé del públich ó siga á inculcarli la rahó ó á dirli la veritat crua, encara que siga á riscos de sa llibertat ó de sa vida, y fent abstracció de sas conveniencias particulars, es casi un periodista imaginari. En altres termes; ¿Dintre del art de la ploma, creuhen vostés qu' existeix lo valor civich suficient pera parlar *clarito* encare que la llista de suscriptors vagi de baixa?... Donchs s' equivocan.

¿Creuhen que hi ha periodistas qu' entre l' alternativa de dir la veritat ó ferse antipáticos ó bé entre 'l dilema d' anar á la presó ó fer triunfar la veritat, dup-tin un segón?... No; tals periodistas no existeixen per lo menos de debó. Ara de *boquilla* ja es diferent. Tots alardejan de independents, tots van ab lo cór á la ma; tots son dignes y honrats... pero .. *mi capa no parece*.

Y la *capa* aquí es la veritat; la hermosa Veritat que deuría ésser l' aspiració, dels humans y junt ab la Rahó

y la Virtut, constituir la religió verdadera dels inteli-gents.

¿Y á fe que l' han posada bonica á la infelissa veritat 'ls nostres periódichs!

Els son 'ls culpables principals de l' estat qu' está atravesant nostra Patria desdixada... Ells y ningú mes.

Que no vinguin ara carregant lo mort al poble, dihent que tots ne tenim la culpa per excessiu patriotisme.

Que no atribueixin tampoch en absolut la culpa al Govern que si aná á la guerra, fou ab moltíssima repugnancia y sols devant la por d' una e zagallada de la opinió.

Tots saben molt bé que la repugnancia de' Govern á adoptar temperaments guerrers ocasioná una crisi ministerial. Ell sabia mes que ningú per los medis de informació que tot Govern posseheix, lo poder del enemich y la impotencia nostra. La llástima fou que no dimitís tot lo ministeri en pes, proclamant avants la veritat ab tota sa nuesa. En aixó estriba sa mes gran responsabilitat.

Lo poble no es culpable, porque 'l poble, va allá ahont lo portan. La massa, ignorant é inconscient, 's deixa influir pe'l seu conseller qu' es lo periódich. Qui está obligat á vetllar sobre la ignorancia y la inconsciencia de la massa, es lo periodista. Per aixó lo periodisme, repeteixo, es un sacerdocí.

¿Y cóm ha desempenyat son sacerdocí la premsa espanyola? Enganyant al poble com un xino.

¿S' hauria arribat á la guerra, si 'ls nostres periodistas haguessin estat á l' altura de sa missió, pintant ab tota franquesa la situació d' Espanya y son exacte poderiu naval y militar?

¿S' hauria arribat á la ruptura d' hostilitats, si la premsa hagués descrit en sa mida justa lo que pesan nostres enemichs?

¿Perqué no 's parlá clar desde bon principi y no 's feren comparacions y no 's deduhiren conseqüencias?

¿Es que la premsa espanyola no sabia per falta de medis, per deixadés ó per imperdonable ignorancia, quina nació eran 'ls Estats-Units...? Donchs l' ignorant que no s' posi á periodista.

¿Es que sapiguent lo poderiu del adversari 's deixava portar per un quixotisme ridícul ó per una sanfarronería excessiva? Donchs lo periodista modern deu ésser seré, fret é imparcial, puig ja ha passat l' época del romanticisme.

¿Es, per últim, que sapiguent la forsa del contrari, convenia disminuir-la y multiplicar, (al menys aparentment) la nostra, per anar á la guerra y poguer aixís engreixar lo negoci? Donchs si 'ls periodistas espanyols han comerciat aixís ab lo nostre benestar, ells son los verdaders enemichs de la patria.

Y en qualsevol de las tres hipótessis, tant si aquest pseudo-periodisme ha ensarronat á la nació, per ignorancia supina, com per quixotisme ridícul, com per nego-

ci infame, no las pot tenir totas porque un día ò altre tindrà son merescut.

Un de's periódichs mes populatxeros de nostra ciutat, ja rebé días enrera y á modo d' anticipo, una ratxada de cops de pedra, que piadosament pensant conceptúo que fóren com una carinyosa correspondencia á las ratxadas de guatlles ab que sovint obsequia als seus llegidors.

Pero jo crech que s' anirá mes lluny. Dilluns cumplí l' aniversari de la crema dels convents, aquells baluarts del fanatisme, desd' ahont se tiranisavan las conciencias...

¿Quin día tocan á cremar redaccions de periódichs baluarts de la moderna barra, y desde ahont per medi del sofisma se tiranisan las inteligencias?

L' altre día, tota la premsa al exclamarse dels rigors de la censura, deya que probablement s' adoptaria l' acort si aquella no 's retirava, de suspendre sa publicació la inmensa majoria de periódichs espanyols.

Veritat es que per lo que 'ns han servit fins ara, farien molt santament. ¿No 's perdria gran cosa!

BERTRÁN DE L' OS.

FESTAS MAJORS.

Tenim lo gust de participar á las Societats de poblacions ahont se celebri FESTA MAJOR, que en la LITOGRAFIA BARCELONESA de RAMON ESTANY, Carrer de Sant Ramón, 6, trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls mes senzills y económichs als de gust mes refinat y artístich, propis pera la confecció de PROGRAMAS, INVITACIONS, TITOLS DE SOCI, de FORASTER y de ABONAT, etc., etc.

PREUS SUMAMENT REDUHITS

NOVETAT EN CARNETS DE TOTES CLASSES

DECLARACIÓ DE UNA RASPA Á UN MUNICIPAL

PRENDA de mi cuerasón;
el hemor que por ti siento,
es un hemor tan violento,
que marece compasión.

Desde 'l día que te ví
despartiendo á dugas perras,
hay! no lo dudis Gutierrez
mi cuerasón es de ti.

Quin velor, quina arrogancia,
y quina trassa también;
¡vamos que te llevas bien
ab eso de vichilancial!

Cuando 't veyo ¡voto al mon!
passeyando amunt y abaco

de mi carrer, con trabaco
me puch aguantá al belcón.

Ab quina gracia, dich gracia,
y ab quin ayre tan merical
'e pones sota 'l fenal
cay en aquella farmacia

Y ab aque.la posición
con que aguantas los cantones,
se me vienen intanciones
de tirarme del belcón,
pero pienso, vale mas
que dos rallas le diricas
y si en ellas bien t' esplicas,
potsé le convencerás

Porque Gutierrez de mi alma
sufro tant por ti, que espero
me contestarás, salero,
sin que gastes chens de calma,
porque hi ha en mi cuerasón
un fuego tan encendido,
que se hi puede hacer bullido
sin gastá chens de carbón.

Ab mucha ánsia esperaré
tu contesta. Si he abusado
perdóname dulce amado.

Siempre tuya. Salomé.

Per la copia
M. CARBÓ D' ALSINA.

L' espectacle nacional (!!)

SONET

Una plassa molt gran y molt redona,
molta de gent que crida entussiasmada
un concejal que... reb una xiulada
y un sol calent que á tots los assahona.
Un barret que 's passeija molta estona,
tronat y ab ala casi be estripada;
algún renech de boca mal parlada
y un concurrent que ab altre s' abrahona.
Uns quants ximples que mostran las etxuras,
una fera corrent com un mal ayre,
que 'ls agafa y 'ls tira to s enlayre
y un galeno que fa primeras curas
Retratat ab pochs mots aquí vos deixo
l' espectacle mes cafre que coneixo.

J. CASTELLET PONT.

So-net y brut

Dedicat als yankis

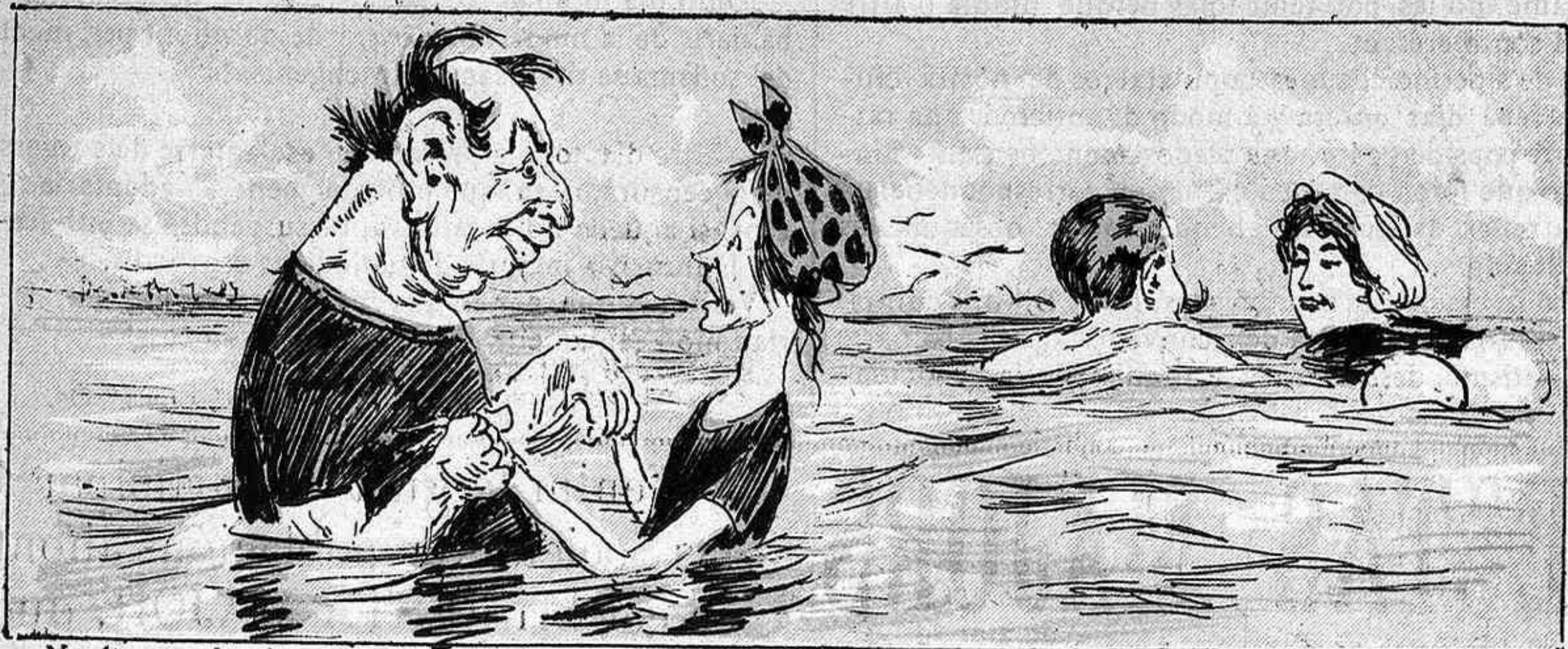
Un pagés que 's diu Pésol y que cria
per vendre, garrinades importants
á fi que no 's confonguin los marrans
ha resolt de tots ells, ferne una tria
y 'ls classifica, per tení una guia,
de Mac-kinleys als porchs que te mes grans,
com també Sampsoninos als mitjans
y als petits 'ls diu rássa Shafteria.

Als blanchs 'ls anome.na Senadors;
de Jingos dona 'l nom á n' els mamons,
y á las trujas 'ls diu Evangelinas

Un pagés que te tals disposicions
y se li acuden cosas tan divinas,
mereix un monumen ¡pró dels millors!

XANIGOTS.

LA TOMASA EN REMULL

—No 't separis de mi, filla meva, que la mar té malas bromas.

—¿Y la mama per qué s' allunya?

—Es qu' ab lo Sr. Tiburón jugan á veure qui arribará primer á la bota.

—¡Ay, ay, no diuhen que 'ls tiburons se menjan á las personas!

—¡Y encare diuhen que no hi ha homes! ¡Lo que no teneu es ganas de casarse! ¡Murrís, mes que murrís!

—Jo encare no sé del cert qui 's que 'm pessigava, filla.

—Es que hi ha molts tiburons junto á la orilla.

A. Figuera

IQUE VAGI DE GUSTI!

—Tinch una gana, Bieló
—Jo també... no m' en amago.
A la primera estació
baixarém á fer pá v trago

—La estació es molt lluny, Pepeta,
y á mi la gana m' abraza...
—¡Y 'l tren porta mes calma
que la carreta de casa!

—Pepeta, prop hi som ja.
—¿Bieló, quin poble deu sé?
—En un lletrero que hi há
diu «Retrete»; ho he vist bè.

—Ja sé ha acabat lo patí!
Baixa depressa, Pepeta;
que sense menjá un bossí
jo no surto de «Retreta».

Alfons

¡Ayguas! ¡Ayguas!

À tres setmanas escassas que, quan al mitj-día vaig arribar á casa, ab la sana intenció de consolar mon débil estómach ab un plat de la *clásica* escudella, se m' encararen ma estimada mamá política y ma carinyosa muller, dihentme ab veu esferehidora:

—¡Al cap ne som, Toni! ¡Hem d'anar á pendre!..

—¡La fresca! vaig exclamar jó, aixugantme las gotas de suhor que 'm queyan cara avall.

—No fassis lo paper de Toni!

—No puch terne d'altre; m' en dich y es 'l que 'm correspon...

—¡Tigre! ¡Pantera! ¡Gos de presa! ¡Neron! ¡Yanquil!

—¿Tot aixó soch? ¡No m' en havia donat!

—Aixó y algo mes que no vull dir pera que no m' agafi un atach de nervis—va afegir la sogra.

—Pero ¿podré saber de lo que 's tracta?

—De que tu no serveixes per casat.

—¡Ah no? Esperis! ¡Pepito! ¡Rosita! ¡Manelet! ¡Arturo! Conxita!

—¿Qué fás ara beneyt?

—Crido á la meva numerosa prole.

—Es dir: per casat... ja serveixes; pero no per tenir las atencions que tot home decent deu á la seva mamá política, y á la seva esposa, y á la seva familia.

—Vaja, acabém, que la escudella 's refreda.

—Y á nosaltres se 'ns escalfan las sangs.

—¡Penguin horxata de xufas!

—Una altra cosa hem de pendre, bretol.

—No insultém, porque aquí si algú ha de pendre alguna cosa soch jó que desde las vuyt del dematí no ha entrat en lo meu cos mes qu' un *didal* de xacolata.

—Nosaltres hem de pendre molta paciència.

—¿Vostés? Si no saben de quin color va vestida. Pregunti á la portera per quin nom me coneixen en lo vehinat y s' en convencerá. ¿Saben com me diuen? ¡Lo *paciente Job*!

—¿Pot ser ets aquell del paper de fumar!

¡No ho sé! Pero es l' únich que fumo, porque 'm correspon per dret propi. Vamos, ¡á la taula! que l' escudella está covantse.

—També 'ns covém nosaltres ficadas entre aquestes quatre parets d' aquet pis sota-terrat.

—¡No fém escarafalls! que si anessim á mirar prim hauriam de viure al colomar. ¡Que son trenta dos duros ab desquento per set personas y la criada?

—¿Set personas y la criada? ¡Mal agraht! ¡Qualsevol diría que la criada no es una persona! Una xicota tan obligada, que quan vas tenir aquell vespé no aclucava l' ull per ferte las unturas...

—Donchs, què volian que digués? ¿Set bestias y

y una persona? Perque jo no hi passo ab posarme al mateix nivell qu' una *assessina-plats*. ¡Una distinció ó altre té d' haverhil

—Digas: set personas y una bestia.

—¿Ella?

—No; tu.

—¡Sogra! ¡Miri que si 'm puja la mosca al nas!

—¡Com no t' hi puji la perilla! ¡No sé per qué la portas aqueixa perillota? ¡Semblas una cabra!

—¡Sogra! ¡Sogra! Las cabras portan banyas y jo...

—Y tu no! ja ho sé. Pero quan vas ab sombrero, ningú ho sab lo que hi portas dintre.

—A dintre hi ha 'l buyt, 'l *vaco*...

—Es cert; hi portas lo cap.

¡Sogra, no juguém!... ¡Miri qu' un gendre cremat es capás de fer moltes desgracias!

—Un gendre que 's crema necessita que 'l xeringuin.

—¡Y vostès ja fa rato qu' están *xeringantme*! ¡Acabém! ¿Qué volen pendre, qu' encare ho ignoro?

—¿Y ho preguntas? ¿Qué no ho veus que fá una calor que crema?

—Donchs; ¡má á la xeringa! Vosté acaba de recomanármela.

—¿Qué no ho veus que jo soch molt calurosa y estich quedantme ab la pell y l' os?

—¡Bona pell!

—¿Qui es que es bona!...

—Pregunti ¿qui es que la té? ¿Veu? á mi ja no m' en queda. Gracias al matrimoni, estich *pelat* complertament.

—¡Mal pare! ¡Contempla als teus fillets com están de grans!

—Es natural: los grans se fan petits... dich: los petits se fan grans.

—¿Qué t' empatollas, ara? Lo que vull dir es que 'ls ha sortit una granillada per tot lo seu cos y que necessitan pendre las ayguas com lo pa que 's menjan.

—Aixís si qu' ho necessitan, porque de pá en menjan molt.

—L que 'ls convé. ¿Potser voldrias que passessin gana?

—No; lo que jó voldría es passar la porta y no acostarme mes a n' aquesta casa. ¡Vès á qui se li acut anar á pendre las ayguas! ¿D' hont sortirán las *misas*?

—¿Qu' hem de dir bè per l' ánima d' algun difunt per ventura?

—Fassin dir per mí, porque la noticia m' ha deixat mes mort que 'ls morts del cementiri!

—¿En qué quedém?

—En que vaig á comprar un revolver de sis tiros, y me 'ls clavo l' un darrera l' altre.

—¡Home, no siguis *pussalámina*! ¡Aixó fá gallina mullada!

—Y tan mullada, que no 'm convenen mes ayguas!

—Los homes, que son homes, tenen mil recursos...

—Pero jo no 'n tinch; d' aixó 'm queixo... ¡Ab trenta duros no 's va enlloch!

—Quan no 's tè s' enmatlleja ¿per què serveixen los amichs?

—Per dir que no n' hi ha de fets.

—Y si 'ls amichs se negan, s' empenyan...

—No, senyora: quan los amichs se negan, se 'ls tira un salvavidas.

—S' empenyan...

—¡Vaya un empenyo!

—S' empenyan los matalassos.

—¡Los del llit de vostel!

—No; 'ls del teu, que jo pateixo d' afech y 'm convé dormir ab comoditat.

—¿Pateix d' afech? Donchs, es senzill: S' empenya 'ls matalassos y 's compra unas carbassas.

Aquet primer atach á la voluntat d' un pare de familia, va acabar trencant los combatents, una sopera, sis plats y una dotzena de copas, pero com que l' home es débil y quan las donas fican la banya en un forat no l' en treuen fàcilment, per fí vam em-

penyar los matalassos del meu llit y algunas pessas del meu us particular, y ab lo producte del empenyo anarem á passar una quinzena en lo poble de la dida del noy menut.

A pesar de las ayguas no desaparequé la granillada dels meus fills adorats, ni 'l calor de la sogra, la qual continúa ab la pell y l' os; la única cosa que desaparequé foren un grapat de pessetas que á imitació de las *golondrinas* de que 'ns parla l' inspirat Becker, *no volverán*.

Ara jo, com que durant la nostra ausencia, forem víctimas dels lladres que s' endugueren del pís tot lo que tenia algun valor, inclús los traspontins del meu llit. haig de dormir sobre las posts.

La sogra dorm demunt de la taula del menjador y 'ls demés del modo que Deu Nostre Senyor los dona á entendre.

Hem prés las ayguas com la dona y sa mare desitjavan, pero, ara, tots plegats nos trobem en lo mateix estat de certs barcos que jo sé: fem ayguas.

A. GUASCH TOMBAS.

NOVETATS

La companyia de sarsuela que dirigia lo Mtre. Perez Cabrere, ha donat ja fi á son comées ab las representacions de varias sarsuelas donadas en las passadas festas, que si be no han resultat tot lo profitosas que debian ser pera la taquilla, ho han sigut per l' éxit lograt ja que lo desempenyo en general ha sigut bastant satisfactori, sobresortint hi las Sras. Sendra y Quintana y los Srs. Alcántara y Roselli.

TÍVOLI

En la setmana passada hi hagueren varis debuts entre ells lo de Mme y Mr. Hydins que son dos notables equilibristas y de Mr. Bedini, jockey que prompte lográ cautivar al públich per la pericia en son treball.

Pera avuy está anunciada la reaparició de las *damas vienesas*, número que tots los anys crida extraordinariamente la atenció.

GRAN-VIA

Dissapte passat va efectuar-se l' estreno del juguet lirich *El gran capitán*, lletra dels Srs. Lucio y Ayuso, música dels mestres Valverde y Torregrosa, y lo qu' es la primera no desmentí la marca de fábrica, ja que desde que s' aixecá 'l teló hasta 'l final de la obra no pará 'l públich de riure 'l devassall de xistes que conté la mateixa. *El gran capitán* es una verdadera máquina de fer pessigollas.

La música sense ser de lo mes inspirat qu' han compost sos autors, s' ascolta ab gust.

En lo desempenyo 's distingi notablement lo Sr. Güell en lo paper de mestre d' estudi.

Lo ball *Las Mesinas* ha alcansat també 'l favor del públich, sent de molt bon efecte la combinació de panderetas enflocadas qu' es un dels passatjes mes bonichs de dita dansa.

Pera ahir eetava anunciat l' estreno del drama en tres actes *Joaquina* original del picador de toros Memento.

Desitjem que no hagi posat una pica en Flandes.

S' anuncia també lo estreno de *Los Automóviles*.

Pera la setmana entrant prepara la funció de son benefici la primera tiple de la companyia Srta. Garcia, ab esculidíssim programa, formantne part lo preciós duo de la ópera *Cavalleria rusticana* que además de la beneficiada será cantat per lo reputat tenor Sr. Morales.

Las moltas simpatias que té logradas la Srta. Garcia, fan esperar un verdader plé.

NOU RETIRO

Lo benefici del Sr. Montero, efectuat la setmana passada reportá una bona entrada y bon resultat pera lo beneficiat ja que s' li feren varis regalos.

Entre las obras novas representadas, cal distingir lo diálech *Una noche de novios* que descarta lo pebre que 's comprén hi deu haver al tractarse de la *noche de...* etc., está magníficament escrit y siguié acertadament desempenyat per la Sra. Castillo y Sr. Montero.

També se representá lo según acte del ball *Coppellia* per los actors de la companyia, estan á cárrech del senyor Montero lo personatge de la protagonista. Sentim vivament lo desacert que demostrá possehir, qui ideá aquet espectacle puig resultá una grandiosa pallasada y encare de molt mal gust, digne sols d' una funció de ignocents pero may de un beneficiat, que té la pretensió de passar per actor cómic.

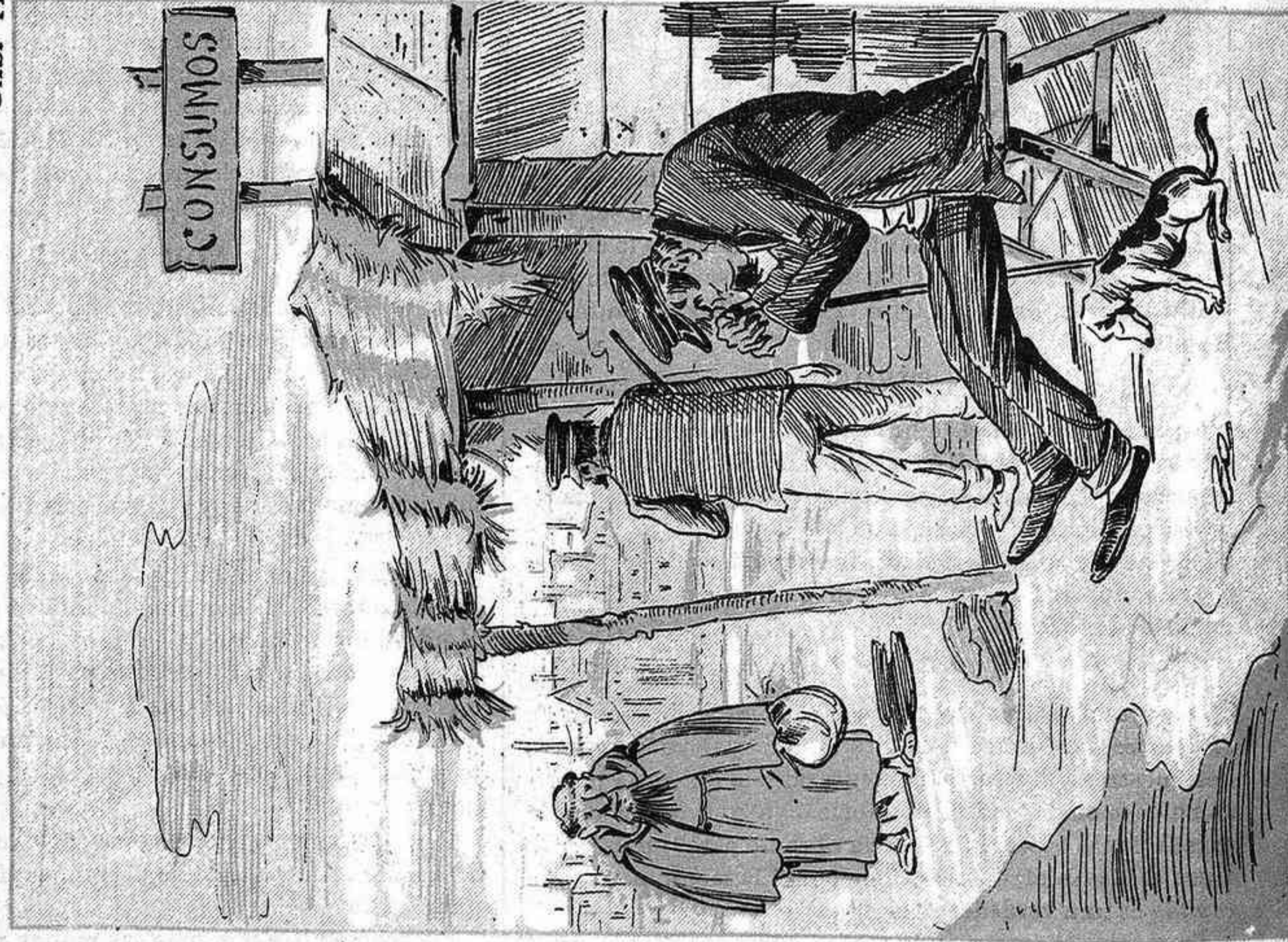
Pera ultims de la present setmana anuncia la seva *serata d' onore* la primera tiple de la companyia Srta. Alvarez ab un menú de mistó.

Preveyém altre plé, puig las moltas y justas simpatias que té logradas, se fan mereixedoras de que lo públich hi correspongui.

UN CÓMIC RETIRAT.

ALI-OLIU'S MONÁSTIGU'S GUNILLORUM

CASI HISTÓRICH

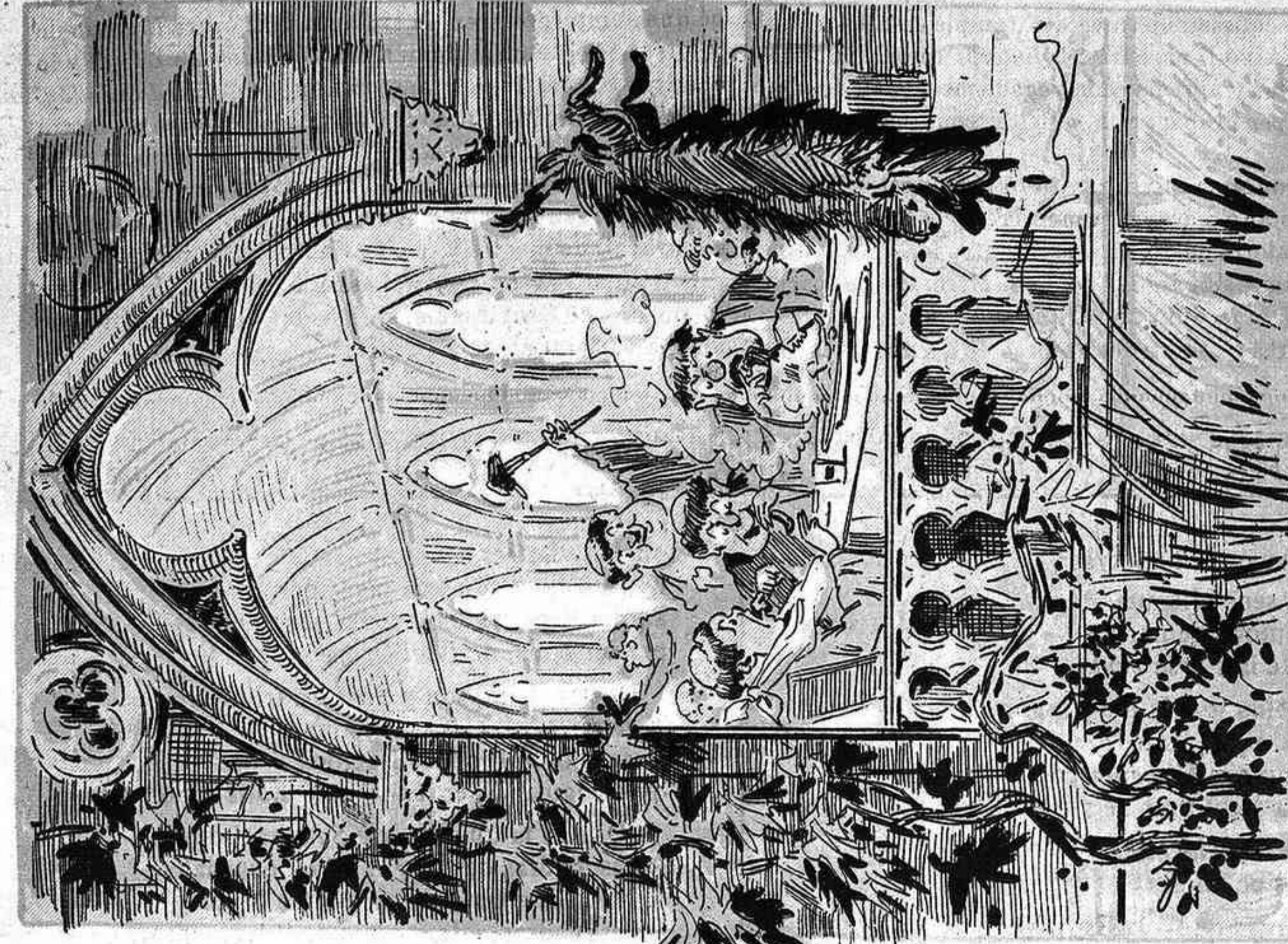
El sol crema, cantan las cigalas, mandreijan els bu-
rots... Lo bon frare panxut, camina xano, xano, camí
del seu convent,—¡Hay res de pago, hermano?—No,
fill: ¡no porto mes que cebas!

Y passa 'l frare. Y observan que á terra hi deixa un
rastre com de grans d' un rosari que s' escorra. El gos
comensa á furgar y á ran mateix de sandalias, aparei-
xen las orellas d' un conill.—¡Alto 'l frare!

—El conejo 's queda aquí'—Si ho fós, bueno: però
es... ¡qu' es llebral... ¡ja pagaré 'l dret'—No puede ser!
—D' aixó ne donaré part...—Ni gens! porque la fem
prisionera!—Pensin que la bestia es per remey!...

¡Naturalment com qu' era per remey, pocas horas,
después las despuellas de la víctima, suspesas d' un clau,
com si fossin garantías, se destacavan sagnosas damunt
las motlluras d' un gótic finestrall!

NOVETATS CONCERTS D' EUTERPE

Lo tercer de la temporada tingué lloch lo dilluns dia de Sant Jaume ab una verdadera calderada. Pocas vegadas haviam vist lo colisseu de Novetats, tan plé com en lo dia de referencia. Aixó li provarà á l' *Euterpe* que 'l públich está al sou costat y aprecia cada vegada mes 'ls seus generosos esforços per propagar la música genuinament popular.

Lo nutrit programa qu' organísá lo jove mestre Sadurní fou interpretat á maravella, mereixent 'ls honors de la repetició la majoria de de las pessas, entre las que recordém la bellíssima *Vesprada d' istiu* del Mtre. Goula (pare) y *La filla del Marxant* junt ab l' *Hivern* de Gounod.

Entre las obras ressucitadas després de alguns anys de

no cantarse, hi figuran la *Cansó dels Jochs Florals* de Barba que no es cosa del altre mon y *La Caceria* de Clavé que agradá com sempre.

En la part orquestral mereixen especial menció, per lo bé que s' interpretaren, la sinfonía de l' ópera Mignon de Thomas, lo poema sinfónich *Les Girondins* de Litolff y lo capritxo orquestral (estreno) titulat *Lo Retorn dels dallayres* original del Mtre. Sadurní. Servint-i de base un motiu de caràcter popular, le senyor Sadurní ha sapigut combinar una pessa sumament atractiva que creyém quedarà de repertori en los concerts d' Euterpe. Lo premiá públich son treball de mestre y d' autor ab nutrits aplausos.

Felicitém á la *Euterpe* y li assegurém molts p'ens com lo del dia de Sant Jaume, si segueix com fins ara donant amena varietat als seus programas.

REPICHS DE "TOMASA,"

NORT-AMÉRICA ha lograt
ressucitar sens' disputa,
l' imperi mort y enterrat
anys há de la *Forsa bruta*.

Si á la vida tornés Felip segón
aquet estiu
al veure aquella *Hispania*, com hi ha mon,
se tornava á enterrar de viu en viu.

¡Quinas *Providencias*
totas las potencias

Al recordar que á la Espanya
may se li ponía 'l sol,
á la lluna... de Valencia
se queda 'l bon espanyol

Dos mesos endarrera
un yanqui no mes era
porch casulá;
avuy ab sa manera
d' obrar es un porch-tera;
un porch sanglâ

Si preval sens remissió
l' Enveja ó be l' Ambició
de tot *Estat ben unit*,
renego per convicció
del Progrés, y, á punt seguit,
de la Civilisació.

D' ensá que 's diu si vé
mister Watson,
l' espanyolisme té
gran sans *façon*:
la major cantitat
d' espanyolisme
s' ha tota trasformat
en egoïsme.

Fins avuy, al parlarse de Cervera
no se 'n feya pas cas, per la rahó
de que tothom sabia que 's tractava
d' una ciutat de Lleyda ab Estació.

Parlant de Cervera, ara, vist lo mapa,
'ls criteris están molt dividits;
perque mentres uns veuen qu' es de Lleyda,
altres miran qu' es dels Estats-Units.

L' invent Daza, al volguer lo 'l Govern fer

oficial, vist per sobre,
ha resultat d' un éxit mentider:
aquí á Espanya 'ls invents tenen de ser
per ser bons, de *Real Ordre*

Dewey, Sampson y Shafter: triunvirat
fi de sigle qu' está predestinat
á regir lo destí de las Nacions
que tinguin diner, barra... y molts canons

¿Qué hi tá que l' *oncle Sam* hagi desfet
las esquadras de mar?... ¡Mala negada!
Ens quedan las de terra encare, y son
las esquadras... de mossos de l' Esquadra.

L' *Aguinaldo* algún temps era una cosa
que feya 'l cop en tota la nació;
pero avuy fá l' *Aguinaldo*,
tres cosas: fástich, vómit y pudo.

Arguments irrefutables:
canons plens de combustibles.
Las rahons humanitarias
son las bombas incendiarias.

Augustí, Toral, Linares...
Trinitat d' héroes com cal
que mereix ben bé la palma
del *martiri... colonial*.

La Marina... ¡Oh, la Marinal...
—¿La Marina?... Pero ¿quina?

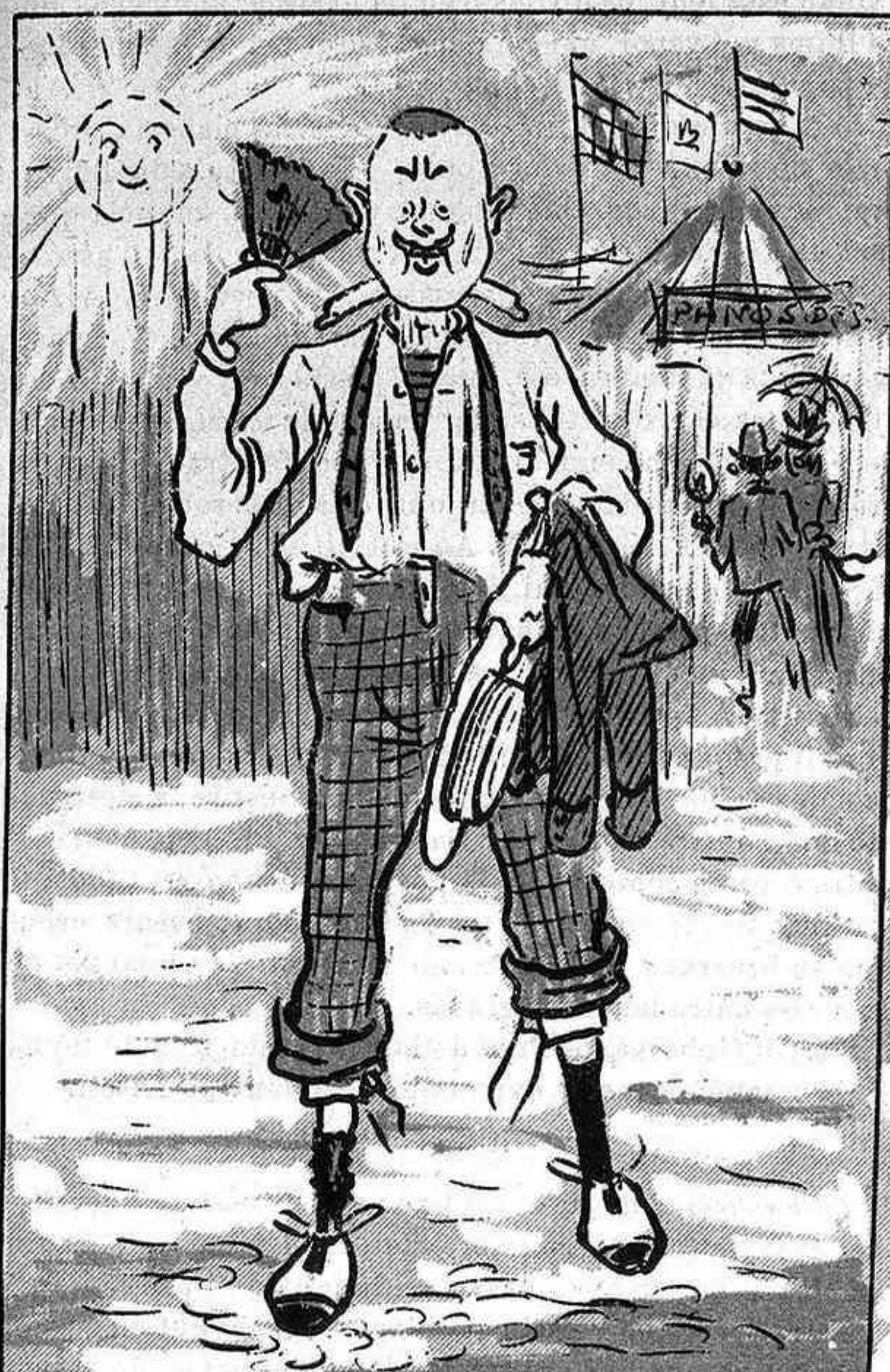
Mendez Nuñez, Gravina, Churruca...
Trafalgar, Callao...
Villaamil y Cadarso y Lazaga...
Cavite, Santiago...
¡Lástima d' héroes que son inmortals!
¡Mals-a-guanyats heroismes navals!

Si es que 'n *Pó de la vella*
pacificá... alló;
y al cosí de 'n Rivera
li ha passat... aixó,
que vagi 'n *Pó* si vol á fer... daixonsas;
y 'n Rivera que vagi á fer... dallonsas.
A n' aquet meu desitj, tossut, m' arrimo.
¿Sabeu per què?
En bona fé,
no sé qu' es *pó*, ni vull passar per *primo*.

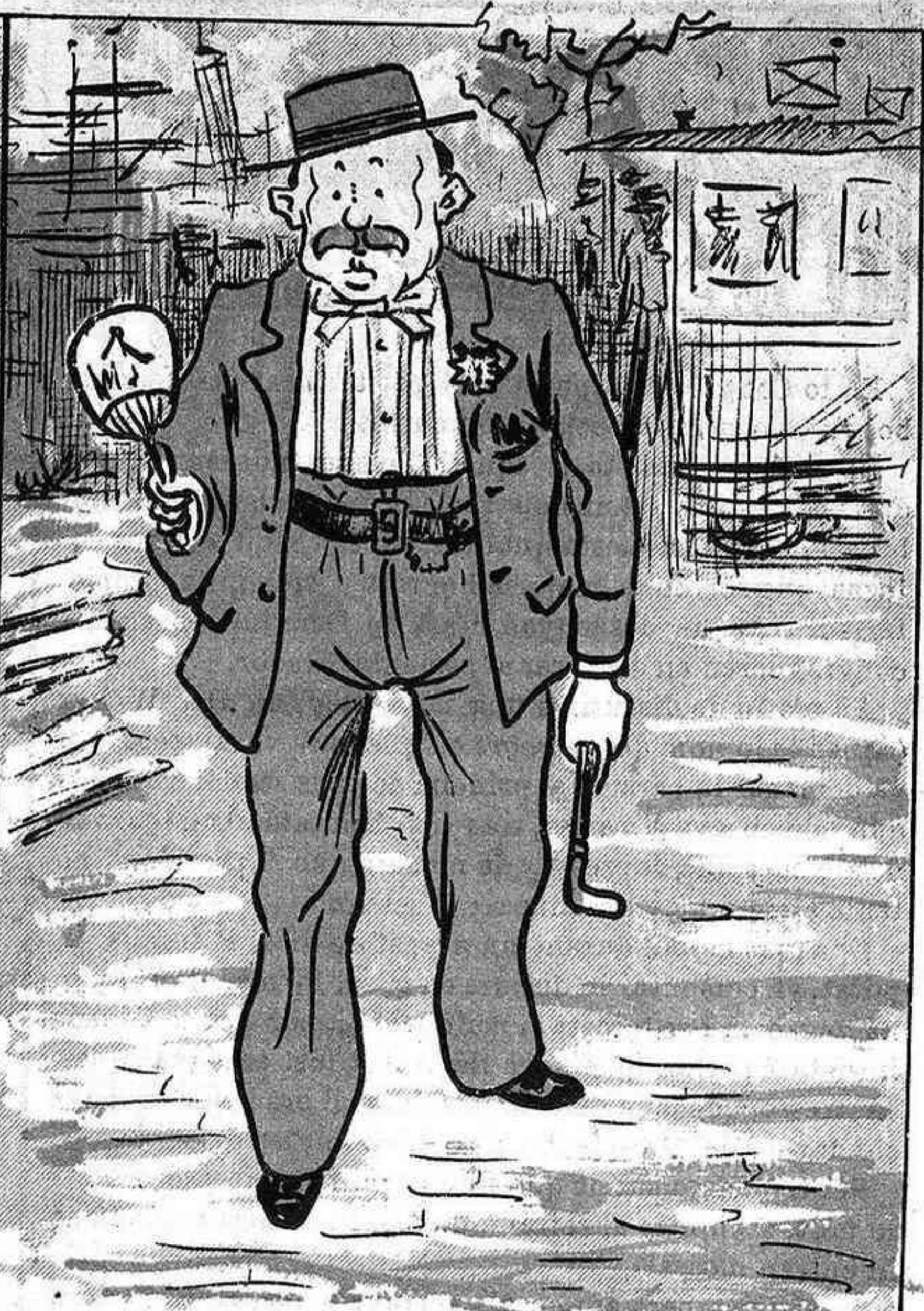
PÉPET DEL CARRIL.

LA TOMASA
ALS BANYS

CSA

—Lo gomós Sr. Pepet
s' en hi va sempre al mitj dia

| Lo botiguer Xirivia
hi fa cap de sis á set.

Y 'l canonge Santacana,
que aburreix lo caminà
cada dia s' en hi vá
quan li dona 'l gust y gana.

COSTA.

En lo Congr s de diputats del petit ducat de Luxembour va ocorre fa poch un fet curiós

Lo grupo socialista d' aquell Congr s no compta mes que ab dos diputats, un dels quals té una verbositat assombrosa; com que aquesta qualitat carrega molt als seus col·legas, que son en sa majoria honrats y tranquils propietaris rurals que desdenyen l' art de Dem stenes, aquets convingueren en desayrar al esmentat orador.

Ab motiu de discutirse una nova ley, lo Dr. Welter (aquet es lo nom del xerrayre en q estio) va aixecarse y va demanar la paraula al principi de cada sessio; pero aixi que comensava   parlar, tots los diputats abandonavan 'l sal  mes que depressa, de manera que 'l president no tenia altre remey qu' aixecar la sessio.

D' aquet modo, durant un grapat de dias, l' infelis diputat, va comensar lo discurs en igual forma: «Per segona vegada... per tercera... per quarta... por quinta vegada intentar  parlar de la nova ley.» Tot just acabava aquesta frase, quedava deserta la sala, y l' orador se trobava sol devant del president y 'ls quatre ministres.

Per fi, convensut de que tot era inutil, va resoldre fer lo mut, atenintse al refran que diu qu'   boca tancada no hi entran moscas.

Lo sistema pera anular als xerrayres no deixa d' esser enginyós, y 'l recoman m   la majoria dels nostres concejals, per lo que 's refereix als edils Srs. Martinez Gras y Samaranch, que son dos subjectes que quan los hi pega per esrahonar, lo que succeheix   cada sessio, ne donan vintinou   acabar   trenta, al diputat de Luxembourg.

No trobém altra solucio per lliurnos de la plaga de las latas del Sr. Martinez y dels discursos fúnebres del Sr. Samaranch.

Si 's posa 'n pr ctica 'l sistema, 'ls pobres ciutadans que no veuen may despatxats los assumptos que tenen pendents en l' Ajuntament son capassos de portar un ciri   la Mare de Deu de la Bonanova.

✱

Per fi s' ha sapigut que 'l p ndor s y valent marino D. Ferr n Villaamil va morir   bordo del «Maria Teresa.»

Aquell poeta del mar, com va anomenarlo un c lebre escriptor, aquell home que tant y tant havia treballat pera 'l pogr s de la marina espanyola va tenir la ditxa de morir lluytant contra 'ls nostres enemichs.

S , ditxa y no petita, es per' un home del seu al , trobar la mort, avants qu' haver de representar un paper desayrat, com moits altres, en una comedia ridícula.

Ell no ha pogut enviar telegramas   a seva familia dient que 's trobava com lo peix al aygua, ni ha hagut d' acceptar rams de flors com si 's tract s d' una damisela, ni li ha sigut oferta cap torre, ahont disfrutar d' una vida regalada; pero en cambi ha deixat un grat recort en l' ànima de tots los bons espanyols.

  Descansi 'n pau l' h roe, gloria de la nostra marina!

✱

Mentres hi hagi llana hi haurà esquiladors.

Quan està fent los últims badalls lo sigle anomenat de las llums y 'l vapor, existeix encare qui viu de la ignorancia popular.

No fa gayres dias va arribar   las nostras mans un prospecte, en lo que una son mbula, que 's titula la 1.  de Fransa, endevinadora ab diploma y medalla, anuncia que per medi de las lineas de la ma, la cartomancia y l' astrologia, explica lo passat, lo present y 'l pervindre. Aixi mateix s' ocupa de processos, matrimonis, herencias, assumptos de familia, etc., etc. Aquesta senyora que   la q enta posseheix un talism n y treballa *secretament*, quan no s' equivoca, ho endevina tot, y ha fet treure varios premis de la loteria y trobar una criatura robada en la Exposicio de Paris de 1889. Aquest últim concepte la f  superior   la policia, qui,   causa sens dupte, de no possehir cap talism n, no troba altra cosa que las costellas d' estudiants indefensos ab los garrots del ofici.

Nosaltres, aprofitantnos del gran talent d' aqueixa senyora li preguntari m si 'n Cervera acceptar    no la torre que 'ls yankis li ofereixen y   què 's va deure la destruccio de la nostra esquadra   Santiago, y un cop hauri m obtingut una contestacio, la posari m   bon recaudo   fi y efecte de que molts mares de familia qu' encare creuen en bruixas y mal donat, no deixessin los quartos de la plassa entre las sevas grapas.

Senyor Gobernador Civil de la Provincia, si no t  feyna li recoman m aqueixa exp tadora de llana de clatell.

✱

La Publicidad ha sigut multada en 125 pessetas per haver aparegut en son número del matí del disapte passat en *blanch* los p rrasos tatxats en la previa censura.

Estrany m que l' estimat colega hagi caygut en aquesta falta, perque fins ara tot lo blanch ho havia fet tornar negre.

Qu' ho diga sino la noticia del bombardeig de l' Habana (?)

✱

Los empleats de l' Administracio central de Correus y Telégrafos de Londres s' han declarat en huelga.

Dita huelga obeheix   haverse imposat als esmentats empleats, que dintre de la Administracio havian d' admetre—pagant per supuesto—los menjars que 'ls hi preparés un fondista designat per la Administracio.

Aix  ha donat lloch   que 's repetís una escena molt divertida dos cops al dia. Lo fondista està d' acort ab lo quefe general de Correus, y afectant ignorar que 'ls empleats est n de huelga, serveix puntualment dos àpats al dia, cada un de 1.500 cuberts, que son retirats intactes de la taula.

Prou lo fondista procura servir los menjars ab tota llimpiesa y adorna la taula ab rams de flors; pero 'ls empleats, desayrant los guisos imposats, quan arriba l' hora de menjar treuen lo seu paquetet, y devoran la truya ab mongetas   'l tall de carn que 'ls ha preparat la dona   la dispesera.

Lo Director general de Correus va procurar posar terme   la huelga, baixant   la hora del lunch al menjador dels empleats, y menjant ab excelent apetit de tots los plats preparats pe 'l fondista. Dit Director va fer grans bocadas del menjar exclamant: «  Aquet *roastsbeef* es superior!   D' aquet *plum pudding* un se 'n llepa 'ls bigotis!   Aquesta cervesa es inmillorable!   No 'n beur  d' altra   casa!» pero 'ls empleats, lo mateix que si 'ls diguessin *Llucia*.

Est  demostrat que tan   Londres com   tot arreu no hi ha pitjor sort que 'l que no vol sentir, y que ja's pot xiu-